

*Косяченко К. Е.,**аспірант кафедри фінансового права**Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

ФІНАНСОВО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ ЗА ПОРУШЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Анотація. Стаття присвячена фінансово-правовій відповідальності бюджетних установ за порушення бюджетного законодавства. Визначено специфіку заходів фінансової відповідальності за порушення бюджетного законодавства, розкрито правовий механізм зупинення операцій із бюджетними коштами.

Ключові слова: бюджетні установи, бюджетне законодавство, фінансово-правова відповідальність, правопорушення, заходи впливу.

Постановка проблеми. Визначення правової природи фінансової відповідальності як складової частини юридичної відповідальності має не лише теоретичне, а й практичне значення. Це пов'язано з тим, що фінансова відповідальність є комплексною категорією і заходи такої відповідальності також є різноманітними за своєю суттю. Так, система заходів, які можуть застосовуватись у разі порушення податкового, бюджетного, валютного чи банківського законодавства характерні лише для конкретного підгалузевого виду правовідносин і не можуть застосовуватись за вчинення інших правопорушень. Деякі аспекти фінансової відповідальності за порушення бюджетного законодавства досліджувалися такими фахівцями у галузі фінансового права, як Л.К. Воронова, О.П. Гетманець, А.М. Касьяненко, І.М. Проць, І.А. Сікорська, Н.Я. Якимчук. Однак з урахуванням динамічності бюджетних правовідносин вказані питання потребують переосмислення і подальшого доопрацювання.

Мета статті – визначити поняття фінансової відповідальності та з'ясувати специфіку її реалізації за порушення бюджетного законодавства такими суб'єктами, як бюджетні установи.

Виклад основного матеріалу дослідження. За порушення бюджетного законодавства до бюджетних установ можуть застосовуватись заходи впливу. Нині чимало науковців намагається класифікувати такі заходи впливу за різними критеріями, визначити особливе призначення кожного з таких заходів. Так, Д.С. Шутлів твердить, що найбільш змістовною класифікацією є їх розподіл за функціональним критерієм на такі види: 1) попереджувальні (превентивні); 2) правовідновлюючі; 3) правоприпиняючі юридичну відповідальність або ж 4) заходи, спрямовані на правоприпинення, відновлення та покарання [11, с. 119]. Схожими на позначені є міркування А.Й. Іванського. Вчений наголошує на існуванні низки заходів попереджувального, припиняючого, карального і відновлювального характеру, які застосовуються до відповідних суб'єктів [2, с. 18]. Такий підхід нам складно підтримати, зважаючи на те, що норми бюджетного законодавства, якими закріплюються відповідні заходи відповідальності за вчинення порушень бюджетного законодавства, не містять жодних вказівок щодо мети спрямування відповідного заходу. Крім того, якщо навіть формально розглянути всі заходи впливу за вчинення бюджетних правопорушень, можна констатувати відсутність в їх переліку превентивних заходів, оскільки останні мають попереджувати

вчинення порушень, а не застосовуватись вже після їх вчинення та виявлення відповідними суб'єктами. До групи превентивних заходів за порушення бюджетного законодавства доцільно відносити заходи фінансового контролю. А всі заходи, закріплені у ст. 117 Бюджетного кодексу України [1], на нашу думку, націлені на примусову реалізацію суб'єктом відповідних правових норм. Окрім того, заходи фінансової відповідальності за порушення бюджетного законодавства виконують каральну функцію, яка реалізується через настання несприятливих наслідків для суб'єкта правопорушення і спрямована на попередження вчинення подальших правопорушень таким суб'єктом.

Проте перш, ніж відзначити специфіку заходів фінансової відповідальності за порушення бюджетного законодавства, варто з'ясувати, що являє собою така відповідальність, у чому її специфіка. Так, І.А. Сікорська з цього приводу підкреслює: «Для виділення в окремий вид фінансово-правової відповідальності потребують дослідження: предмет і метод фінансового права; характер та ступінь державного примусу; умови та підстави її виникнення; особливості санкцій, що застосовуються за фінансові правопорушення та сфера її застосування» [8, с. 91]. Дійсно, для виокремлення певних видів юридичної відповідальності важливе значення має наявність галузевої відокремленості, власного предмета і метода правового регулювання. Стосовно інших характеристик, визначених І.А. Сікорською, позначимо таке. Умовами та підставами виникнення фінансової відповідальності є вчинення відповідним суб'єктом правовідносин фінансового (бюджетного, податкового чи іншого) правопорушення. Щодо сфери застосування фінансово-правової відповідальності, то це відносини, пов'язані з рухом публічних грошових коштів (акумулювання, розподіл (перерозподіл), використання та контроль), які фактично становлять предмет фінансового права.

Іншу точку зору обстоює А.М. Касьяненко, вказуючи, що заходи впливу за порушення бюджетного законодавства якраз і являють собою фінансово-правову відповідальність [3, с. 28]. Науковець підкреслює, що категорію «фінансова відповідальність» доцільно розглядати як комплексну категорію, адже фінансове законодавство об'єднує в собі бюджетне, податкове, банківське, валютне законодавство і законодавство про грошовий обіг і розрахунки тощо [3, с. 24]. Наведені міркування вбачаються конструктивними та аргументованими. Дійсно, фінансова відповідальність об'єднує і бюджетну, і податкову, валютну та банківську відповідальність.

Таким чином міркує й Т.В. Конохова, вказуючи, що відповідальність за порушення фінансового законодавства виступає самостійним видом юридичної відповідальності, в якій можуть виокремлюватись певні підвиди: податкова відповідальність, відповідальність за порушення податкового законодавства, відповідальність за порушення бюджетного законодавства та бюджетна відповідальність [4, с. 4]. На наш погляд, зазначене має певний сенс лише в частині того, що фінансова відповідаль-

ність є самостійним видом відповідальності. Щодо виокремлення запропонованих різновидів такої відповідальності, то такий підхід вбачається нелогічним. Під час їх виокремлення Т.В. Конюхова, мабуть, намагалася акцентувати на наявності відповідних своєрідних «підгалузевих» заходів відповідальності за вчинення певних правопорушень (наприклад заходи впливу за порушення бюджетного законодавства) й одночасно констатувати можливість застосування за вчинення таких правопорушень не лише позначених заходів, а й заходів адміністративної, кримінальної та інших видів відповідальності. Водночас наявність різних за галузеву належністю заходів, які можуть бути застосовані за вчинення порушень бюджетного чи податкового законодавства, не дає нам змоги класифікувати фінансову відповідальність на податкову та бюджетну й відповідальність за порушення податкового чи бюджетного законодавства у межах фінансово-правової відповідальності. На наше переконання, вони мають співвідноситись як родове та видове. При цьому фінансово-правова відповідальність є загальною, всеохоплюючою категорією, така відповідальність може наставати за вчинення фінансових правопорушень (бюджетних, податкових, валютних та банківських).

Цілком логічним є твердження Л.К. Воронової про сутність фінансово-правової відповідальності: «Це правовідносини, що виникають у галузі фінансової діяльності між державою або органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами фінансових відносин (фізичними особами, юридичними особами) на підставі фінансового правопорушення та в яких реалізуються несприятливі наслідки за порушення фінансово-правових норм» [9, с. 494]. Говорячи про фінансову відповідальність за порушення бюджетного законодавства, варто наголосити на тому, що суб'єктний склад учасників має певні особливості. Якщо проаналізувати бюджетне законодавство, то можна дійти висновку, що суб'єктом, який вчиняє правопорушення, завжди буде виступати бюджетна установа як розпорядник бюджетних коштів відповідного рівня чи одержувач бюджетних коштів, а уповноваженим на застосування заходів фінансової відповідальності шоразу виступатиме різний владний суб'єкт (залежно від того, який захід буде застосовуватись).

У такій ситуації принциповою особливістю владного суб'єкта є наявність у нього різних видів фінансово-правового статусу. Наприклад, орган Державної казначейської служби України як суб'єкт, який має право на застосування зупинення операцій із бюджетними коштами як заходу фінансової відповідальності, у фінансових правовідносинах виступатиме (1) як учасник бюджетного процесу, який наділений низкою контрольних повноважень, та (2) як відповідна бюджетна установа. Правовий статус таких суб'єктів у фінансово-правовому регулюванні суттєво різняться, однак вони є рівнозначними і не суперечать один одному. Що стосується несприятливих наслідків для правопорушника, вони полягатимуть у застосуванні до нього певних обмежень, через що він не зможе певною мірою реалізувати заплановане.

Аналізуючи систему заходів фінансової відповідальності, закріплених за вчинення бюджетного законодавства, можна дійти висновку, що їх перелік доволі широкий і відкритий: Бюджетний кодекс України не містить вичерпного переліку заходів відповідальності за порушення бюджетного законодавства. При цьому не всі із закріплених у ст. 117 Бюджетного кодексу України заходів впливу характеризуються наявністю деталізованого порядку їх застосування. Крім того, іноді законодавчо передбачається варіативність заходів фінансово-правової

відповідальності за порушення бюджетного законодавства. Йдеться про те, що уповноважений суб'єкт може обирати один із кількох закріплених у бюджетному законодавстві заходів відповідальності до суб'єкта правопорушення, залежно від вчиненого правопорушення.

Наприклад, у разі вчинення бюджетною установою як головним розпорядником бюджетних коштів такого порушення, як включення недостовірних відомостей до бюджетних запитів (п. 1 ч. 1 ст. 116 Бюджетного кодексу України), до нього може застосовуватись попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства з вимогою щодо його усунення та зупинення операцій із бюджетними коштами. Однак загальновідомо, що за вчинення одного правопорушення неможливе застосування кількох заходів відповідальності. Тому уповноважений суб'єкт має право обирати на власний розсуд один із передбачених за таке правопорушення заходів. Зупинимось більш детально на розгляді вищезазначених примусових заходів.

Порядок застосування зупинення операцій із бюджетними коштами регламентовано постановою Кабінету Міністрів України від 19 січня 2011 р. N 21 (далі – Порядок № 21) [7]. Вказаний захід полягає у зупиненні будь-яких операцій зі здійснення платежів із рахунків розпорядників та/або одержувачів (суб'єкта, який вчинив відповідне правопорушення). При цьому складається протокол про порушення бюджетного законодавства, який якраз і виступає підставою для застосування аналізованого заходу. Уповноваженими органами на застосування зупинення операцій із бюджетними коштами є Мінфін, органи Державної казначейської служби, органи Держаудитслужби, місцеві фінансові органи, головні розпорядники бюджетних коштів (у межах наданих їм повноважень до розпорядників та/або одержувачів бюджетних коштів).

Відповідно до п. 3 вищевказаного Порядку [7], зупиненню підлягають операції з бюджетними коштами на рахунках розпорядників та/або одержувачів за бюджетною програмою (кодом тимчасової класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів), за якою виявлено порушення вимог бюджетного законодавства. Водночас встановлюються й певні, не зовсім логічні, на наш погляд, винятки із загального правила. Так, якщо порушення виявлено за бюджетною програмою, яка відсутня у поточному бюджетному періоді, то уповноважений органзначає в розпорядженні про зупинення операцій бюджетну програму (код тимчасової класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів), згідно з якою передбачено утримання розпорядника. Як вбачається, у такому разі варто застосовувати інший захід за порушення бюджетного законодавства, зважаючи на обов'язкову реалізацію одного з найважливіших принципів бюджетної діяльності, а саме принципу ефективності та результативності. Зупиняючи операції за бюджетною програмою у поточному бюджетному періоді, за якою відсутні правопорушення, певним чином блокується її реалізація і не дотримується вказаний принцип використання бюджетних коштів. На нашу думку, під час притягнення суб'єкта до фінансової відповідальності варто зважати на те, що міра такої відповідальності, зокрема зупинення операцій із бюджетними коштами, має застосовуватись за тими бюджетними програмами, щодо яких вчинені правопорушення. А у разі виявлення порушення за тими бюджетними програмами, реалізація яких вже закінчена, до суб'єкта правопорушення має застосовуватись інший вид відповідальності.

Розпорядження про зупинення операцій із бюджетними коштами складається у 4 примірниках. Такий підхід щодо не-

обхідності формування кількох екземплярів розпорядження (рішення) про застосування відповідного заходу впливу пов'язаний з участю у такій процедурі кількох різноманітних суб'єктів. Так, розпорядження про зупинення операцій із бюджетними коштами підписується керівником (або його заступником) уповноваженого органу (це можуть бути Міністр, органи Державної казначейської служби, Держаудитслужба, місцеві фінансові органами, головні розпорядники бюджетних коштів), скріплюється печаткою та реєструється в установленому порядку, після чого вручається особисто під розписку уповноваженій особі або надсилається з повідомленням про вручення таким суб'єктам: а) органу Державної казначейської служби, в якому відкрито рахунки розпорядника та/або одержувача, що порушив вимоги бюджетного законодавства; б) розпоряднику та/або одержувачу, яким порушено вимоги бюджетного законодавства; в) відповідному розпоряднику бюджетних коштів вищого рівня або фінансового органу (у разі зупинення операцій із коштами місцевого бюджету). Ще один примірник розпорядження залишається в тому органі, яким воно винесено. Таким чином відбувається інформування усіх суб'єктів, які беруть участь у процесі застосування аналізованого заходу фінансової відповідальності.

Після цього орган Державної казначейської служби України в установленому законом порядку провадить зупинення операцій із бюджетними коштами. При цьому встановлено, що платіжні доручення, подані розпорядником та/або одержувачем для здійснення платежів із рахунків, на яких зупинені операції з бюджетними коштами, повертаються після надходження розпорядження про зупинення операцій органом Державної казначейської служби розпорядникові та/або одержувачу без виконання разом із попередженням про неналежне виконання вимог бюджетного законодавства. А реєстрація бюджетних зобов'язань розпорядників та/або одержувачів у разі зупинення операцій із бюджетними коштами проводиться в установленому законодавством порядку. Тобто під час подання платіжних доручень із рахунків, стосовно яких зупинені операції з бюджетними коштами, застосовується ще один захід – попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства з вимогою щодо його усунення.

Він також може застосовуватись у разі включення недостовірних відомостей до бюджетних запитів. Процедура його урегульована Наказом Державної казначейської служби України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку застосування органами Державної казначейської служби України заходів впливу за порушення бюджетного законодавства» від 29 грудня 2012 р. № 394 [6]. Проте, як слушно зазначає К.О. Токарєва, попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства має фіктивний характер. Позначений захід не належить до превентивних, оскільки застосовується за вчинення порушення і не створює жодних негативних наслідків для суб'єкта, щодо якого він застосовується, а отже, ніяк не впливає на правопорушника [10, с. 213].

Дійсно, у сучасних умовах правове регулювання процедури застосування попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства потребує удосконалення, бо такий захід відповідальності не виконує свого функціонального призначення – виховання правопорушника й утримання його від подальшого порушення бюджетно-правових норм. Ще раз зазначимо, що у разі зупинення операцій із бюджетними коштами, попередження застосовується додатково за ще одне правопорушення (подання платіжних доручень із рахунків, на

яких зупинені операції з бюджетними коштами). У такій ситуації платіжні доручення повертаються відповідному одержувачу чи розпоряднику бюджетних коштів без виконання. Тобто відповідному суб'єкту повертають подані платіжні доручення і дають ще один шанс правомірно реалізувати свою поведінку в інший спосіб без настання жодних несприятливих наслідків. З огляду на викладене, необхідно внести зміни до вищевказаних методичних рекомендацій Казначейства України і встановити більш сувору відповідальність у разі вчинення подальших порушень бюджетного законодавства.

Розкриваючи далі правовий механізм зупинення операцій із бюджетними коштами, позначимо ще один важливий момент. Йдеться про певний «каральний» аспект для суб'єкта, яким вчинено відповідне правопорушення. Він як раз і полягає в тому, що у правопорушника немає можливостей провадити операції з бюджетними коштами за конкретною бюджетною програмою. Такі обмеження встановлюються строком до 30 днів. Фактично, законодавець закріплює лише верхню межу, граничний строк, на який можливе зупинення операцій зі здійснення платежів із рахунку розпорядника чи одержувача бюджетних коштів, такий строк відраховується з дня надходження рішення про зупинення операцій до Державного казначейства України. Мінімальної тривалості такого заходу не встановлено. Отже, можна зробити висновок, що операції з бюджетними коштами зупиняються на будь-який строк від 1 до 30 днів. При цьому вибір відповідного строку здійснюється на власний розсуд суб'єкта, який уповноважений на застосування такого заходу фінансової відповідальності.

Вбачається певним недоліком законодавства відсутність чітких критеріїв диференціації тривалості зупинення операцій із бюджетними коштами. На наш погляд, це питання є принциповим, зважаючи на те, що зазначений захід може застосовуватись за низку правопорушень, які різняться за своєю суттю та ступенем «шкідливості» для бюджетно-правового регулювання. Проаналізувавши правовий механізм застосування зупинення операцій із коштами бюджетів, ми дійшли висновку, що критерієм для диференціації строку, на який зупиняються операції відповідного розпорядника чи одержувача бюджетних коштів, може бути характер тих правопорушень, що вчиняються. Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 117 Бюджетного кодексу України, зупинення операцій із бюджетними коштами застосовується за порушення бюджетного законодавства, визначені п.п. 1-3, 10, 11, 14-29, 32-36, 38, 40 ч. 1 ст. 116 цього ж Кодексу. Розглянувши наведені правопорушення, розподілимо їх на кілька груп: 1) пов'язані із включенням недостовірних даних та визначенням неправомірних обсягів бюджетних коштів (п.п. 1, 3, 32, 35, 36 ч. 1 ст. 116 Бюджетного кодексу України); 2) пов'язані з порушенням відповідних порядків та строків (п.п. 2, 10, 11, 14-19, 21-23, 25-29, 33, 34, 38 ч. 1 ст. 116 Бюджетного кодексу України); 3) пов'язані з розміщенням та використанням бюджетних коштів не за призначенням (п.п. 10, 11, 14, 24, 27 ч. 1 ст. 116 Бюджетного кодексу України). Через це вбачається неможливим розрізнити строки застосування зупинення операцій із бюджетними коштами. Це пов'язано із тим, що будь-яке з цих правопорушень негативно впливає на стан бюджетної системи, якість бюджетного процесу тощо. Наведене свідчить про необхідність внесення змін до ч. 2 ст. 120 Бюджетного кодексу України і встановлення єдиного уніфікованого строку застосування зупинення операцій із бюджетними коштами – 30 днів.

Нині у вже згадуваній ч. 2 ст. 120 Бюджетного кодексу України зазначено, що законом може передбачатися й інший

граничний строк зупинення операцій із бюджетними коштами. Водночас залишається нез'ясованим, за яких обставин цей строк може бути скорегований. У цьому напрямі міркує й Ю.С. Назар, вказуючи, що питання, пов'язані із визначенням різноманітних строків під час застосування до суб'єкта заходів впливу за порушення бюджетного законодавства, потребують чіткої регламентації [5, с. 127]. Дійсно, це так. Відсутність чіткого визначення строків може стати причиною зловживання правом із боку уповноважених органів на застосування таких заходів. Ця проблема потребує глибокого осмислення й окремого наукового розгляду.

Зупинені операції з бюджетними коштами обов'язково підлягають відновленню. Згідно з п. 8 Порядку № 21 [7], це відбувається у разі закінчення строку, що (1) зазначений у розпорядженні про зупинення операцій або (2) встановлений ч. 2 ст. 120 Бюджетного кодексу України шляхом ухвалення рішення про відновлення таких операцій органом, який прийняв рішення про зупинення операцій із бюджетними коштами. При цьому відновлення операцій із бюджетними коштами не позбавляє уповноважені органи права повторного застосування такого заходу впливу за порушення вимог бюджетного законодавства, як зупинення операцій із бюджетними коштами, до тих же розпорядників та/або одержувачів у разі неусунення або вчинення зазначених порушень у подальшому [7, п. 14]. За такого підходу виникає ситуація, що усунення правопорушення бюджетного законодавства, за яке застосовано зупинення операцій з бюджетними коштами, можливе у будь-який час, навіть після їх відновлення.

На нашу думку, позначене не є конструктивним з огляду на те, що заходи фінансової відповідальності за порушення бюджетного законодавства спрямовані не лише на покарання правопорушника й подальше попередження вчинення правопорушень, а й на те, щоб забезпечити реалізацію відповідних публічних інтересів. Аби реалізувати їх повною мірою, необхідно відтворити те становище, яке було до вчинення відповідних порушень, шляхом їх усунення. Для цього і мають надаватися визначені строки для усунення правопорушень. З урахуванням викладеного, вважаємо доцільним внести зміни до Порядку № 21 і закріпити абз. 2 п. 6 такого змісту: «Протягом строку, на який зупинено операції із бюджетними коштами розпоряднику та / або одержувачу бюджетних коштів, відповідне правопорушення має бути усунено. У разі неусунення вчиненого правопорушення до такого розпорядника та / або одержувача бюджетних коштів застосовуються інші заходи впливу за порушення бюджетного законодавства». Як вбачається, такі зміни до законодавства сприятимуть оптимізації діяльності вищезазначених суб'єктів у контексті усунення вже вчинених порушень бюджетного законодавства й запобігання їх у подальшому.

Проаналізувавши деякі аспекти застосування фінансової відповідальності за порушення бюджетного законодавства, зробимо низку висновків. По-перше, фінансова відповідальність є різновидом галузевої відповідальності у класичному розумінні, комплексною категорією, що включає бюджетну, податкову, валютну та банківську відповідальність (залежно від того, які порушення вчиняються). По-друге, за порушення бюджетного законодавства до бюджетних установ як розпорядників бюджетних коштів можуть застосовуватись різноманітні заходи впливу, закріплені у ст. 117 Бюджетного кодексу України, їх перелік є відкритим і може бути деталізований законом про державний бюджет на відповідний рік. Крім того, залежно від

правопорушень, які вчиняються, передбачається варіативність заходів фінансово-правової відповідальності за порушення бюджетного законодавства (наприклад, за включення недостовірних відомостей може застосовуватись зупинення операцій із бюджетними коштами та попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства).

По-третє, на підставі аналізу такого заходу фінансової відповідальності за порушення бюджетного законодавства як зупинення операцій із бюджетними коштами, встановлено таке:

а) право уповноваженого органу зупинити операції з бюджетними коштами за будь-якою бюджетною програмою розпорядника у разі відсутності тієї бюджетної програми, за якою виявлено порушення бюджетного законодавства у поточному бюджетному періоді, є порушенням принципу ефективності та результативності використання бюджетних коштів. У разі притягнення суб'єкта до фінансової відповідальності варто зважати на те, що міра такої відповідальності, зокрема зупинення операцій із бюджетними коштами, має застосовуватись за тими бюджетними програмами, за якими вчинені відповідні правопорушення;

б) аргументовано необхідність внесення змін до ч. 2 ст. 120 Бюджетного кодексу України щодо строку, на який можуть зупинятися операції відповідного розпорядника бюджетних коштів. Крім того, наголошено на відсутності закріплених обставин, у разі настання яких може бути застосовано інший граничний строк застосування зупинення операцій із бюджетними коштами. З огляду на це, запропоновано встановити єдиний уніфікований строк для всіх правопорушників, незалежно від того, яке порушення вчинено, – 30 днів. Такі зміни сприятимуть мінімізації власного розсуду владного суб'єкта у таких бюджетно-правових відносинах та встановленню вираженого строку, в межах якого розпорядник бюджетних коштів матиме змогу усунути вчинене правопорушення.

Література:

1. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 р. № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Іванський А.Й. Фінансово-правова відповідальність в сучасній Україні: теоретичне дослідження : автореф. дис. ... докт. юрид. наук / А.Й. Іванський. – Одеса, 2009. – 36 с.
3. Касьяненко А.М. Фінансова відповідальність за порушення бюджетного законодавства : дис. ... канд. юрид. наук / А.М. Касьяненко. – Ірпінь, 2015. – 209 с.
4. Конохова Т.В. Об ответственности за нарушение бюджетного законодательства / Т.В. Конохова // Журнал российского права. – 2010. – № 4. – С. 4.
5. Назар Ю.С. Щодо строків прийняття рішення про застосування окремих заходів впливу за порушення бюджетного законодавства / Ю.С. Назар // Вісн. Чернівецьк. фак-ту Національного університету «Одеська юридична академія». – 2015. – № 4. – С. 120–128.
6. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку застосування органами Державної казначейської служби України заходів впливу за порушення бюджетного законодавства : Наказ Державної казначейської служби України від 29 грудня 2012 р. № 394 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/DKU1254.html.
7. Про затвердження Порядку зупинення операцій з бюджетними коштами : Постанова Кабінету Міністрів України від 19 січ. 2011 р. № 21 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/21-2011-п>.
8. Сікорська І.А. Правова відповідальність за порушення бюджетного законодавства : дис. ... канд. юрид. наук / І.А. Сікорська. – Ірпінь, 2004. – 210 с.
9. Словник фінансово-правових термінів / за заг. ред. Л.К. Воронової. – Київ: Алерта, 2011. – 558 с.

10. Токарева К.О. До питання про виконання Державного бюджету України за видатками / К.О. Токарева // Матеріали наук.-практ. конф. «Вороновські читання». – 2017. – С. 210–213.
11. Шутлів Д.С. Правовідновлювальні заходи примусу у бюджетно-правовому регулюванні / Д.С. Шутлів // Наук.-інформац. вісн. Івано-Франківського ун-ту права імені Короля Данила Галицького. Серія: Право. – 2016. – № 2(14). – С. 119–125.

Косяченко Е. Э. Финансово-правовая ответственность бюджетных учреждений за нарушение бюджетного законодательства

Аннотация. Статья посвящена финансово-правовой ответственности бюджетных учреждений за нарушение бюджетного законодательства. Определена специфика мер финансовой ответственности за нарушение бюджетного законодательства, раскрыт правовой механизм остановки операций с бюджетными средствами.

Ключевые слова: бюджетные учреждения, бюджетное законодательство, финансово-правовая ответственность, правонарушения, меры воздействия.

Kosiachenko K. The financial and legal responsibility of budgetary institutions for the violation of budget legislation

Summary. The article is devoted to the financial and legal responsibility of budgetary institutions for violation of budget legislation. Specificity of measures of financial responsibility for violation of budget legislation has been determined, a legal mechanism for stopping operations with budget funds has been disclosed.

Key words: budget institutions, budget legislation, financial and legal responsibility, offenses, measures of influence.